

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722203287
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6722203287.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: A. B. C., C., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpený D. E., C., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: E. F., nar. XX. XXXX XXXX, bytom B., o zaplatenie 5 129,26 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 7Csp/68/2022-129 zo dňa 27. februára 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného Zvolen č. k. 7Csp/68/2022-129 zo dňa 27. februára 2023 potvrdzuje.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania neprižnáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 684,21 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 16,99 % ročne zo sumy 593,75 Eur od 7. decembra 2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 649,21 eur od 7. decembra 2019 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 73,32 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca (F. G. G. H. C.) sa žalobou doručanou okresnému súdu dňa 11. augusta 2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 5 129,26 eur s príslušenstvom z titulu piatich zmlúv o úvere, ktoré v horizonte roka 2018 uzavrel so žalovaným, a ktorých splatnosť mala nastať v dôsledku mimoriadneho zosplatenia.

1.2 Súd prvej inštancie z výsledkov dokazovania zistil, že žalobca so žalovaným dňa 26. júla 2018 uzavrel zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytnutí platobných služieb s identifikačným číslom zmluvy 264237951261250, č. úverového prípadu 42772710540100 (ďalej len „zmluva o úvere I.“). Z výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 2. septembra 2019 (ďalej len „výzva na zaplatenie úveru I.“) vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že je s platením splátok z titulu zmluvy o úvere I. v omeškaní, a ku dňu vyhotovenia tejto výzvy predstavuje dlh 83,- eur s príslušenstvom. Žalobca výzvou na zaplatenie úveru I. vyzval žalovaného, že ak omeškané splátky nezaplatí, tak pristúpi k mimoriadnemu zosplateniu úveru. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatení úveru zo dňa 18. decembra 2019, z titulu zmluvy o úvere I. (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatení úveru I.“) vyplýva, žalobca vyhlásil splatnosť úveru ku dňu 16. decembra 2019 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 691,22 eur. Oznámenie o mimoriadnom zosplatení úveru I. bolo žalovanému doručené dňa 27. decembra 2019.

1.3 Žalobca so žalovaným dňa 20. augusta 2018 uzavrel zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytnutí platobných služieb s identifikačným číslom zmluvy 262992153761191, č. úverového prípadu 42772626730100 (ďalej len „zmluva o úvere II.“). Z výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 2. septembra 2019 (ďalej len „výzva na zaplatenie úveru II.“) vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že je s platením splátok z titulu zmluvy o úvere II. v omeškaní, a ku dňu vyhotovenia tejto výzvy predstavuje dlh 96,50 eur s príslušenstvom. Žalobca výzvou na zaplatenie úveru II. vyzval žalovaného, že ak omeškané splátky nezaplatí, tak pristúpi k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 18. decembra 2019, z titulu zmluvy o úvere II. (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru II.“) vyplýva, žalobca vyhlásil splatnosť úveru ku dňu 16. decembra 2019 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 872,30 eur. Oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru II. bolo žalovanému doručené dňa 27. decembra 2019.

1.4 Žalobca so žalovaným dňa 18. septembra 2018 uzavrel zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytnutí platobných služieb s identifikačným číslom zmluvy 260231656663252, č. úverového prípadu 42773298780002 (ďalej len „zmluva o úvere III.“). Z výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 2. septembra 2019 (ďalej len „výzva na zaplatenie úveru III.“) vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že je s platením splátok z titulu zmluvy o úvere III. v omeškaní, a ku dňu vyhotovenia tejto výzvy predstavuje dlh 134,81 eur s príslušenstvom. Žalobca výzvou na zaplatenie úveru III. vyzval žalovaného, že ak omeškané splátky nezaplatí, tak pristúpi k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 6. decembra 2019, z titulu zmluvy o úvere III. (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru III.“) vyplýva, žalobca vyhlásil splatnosť úveru ku dňu 3. decembra 2019 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 684,21 eur. Oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru III. bolo žalovanému doručené dňa 18. decembra 2019.

1.5 Žalobca so žalovaným dňa 12. októbra 2018 uzavrel zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytnutí platobných služieb s identifikačným číslom zmluvy 262992159064223, č. úverového prípadu 42774332330100 (ďalej len „zmluva o úvere IV.“). Z výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 2. septembra 2019 (ďalej len „výzva na zaplatenie úveru IV.“) vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že je s platením splátok z titulu zmluvy o úvere IV. v omeškaní, a ku dňu vyhotovenia tejto výzvy predstavuje dlh 134,81 eur s príslušenstvom. Žalobca výzvou na zaplatenie úveru IV. vyzval žalovaného, že ak omeškané splátky nezaplatí, tak pristúpi k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 18. decembra 2019, z titulu zmluvy o úvere IV. (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru IV.“) vyplýva, žalobca vyhlásil splatnosť úveru ku dňu 16. decembra 2019 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 1 582,27 eur. Oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru IV. bolo žalovanému doručené dňa 27. decembra 2019.

1.6 Žalobca so žalovaným dňa 28. októbra 2018 uzavrel zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytnutí platobných služieb s identifikačným číslom zmluvy 262992160664868, č. úverového prípadu 42774332330200 (ďalej len „zmluva o úvere V.“). Z výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 2. septembra 2019 (ďalej len „výzva na zaplatenie úveru V.“) vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že je s platením splátok z titulu zmluvy o úvere V. v omeškaní, a ku dňu vyhotovenia tejto výzvy predstavuje dlh 134,- eur s príslušenstvom. Žalobca výzvou na zaplatenie úveru V. vyzval žalovaného, že ak omeškané splátky nezaplatí, tak pristúpi k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 18. decembra 2019, z titulu zmluvy o úvere V. (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru V.“) vyplýva, žalobca vyhlásil splatnosť úveru ku dňu 16. decembra 2019 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 1 299,26 eur. Oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru V. bolo žalovanému doručené dňa 30. decembra 2019.

1.7 Súd prvej inštancie žalobe vyhovel iba v časti uplatneného nároku, a to z titulu zmluvy o úvere III. a priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 684,21 eur s príslušenstvom, keďže mal za preukázané, že žalobca úver z titulu zmluvy o úvere III. platne mimoriadne zosplatnil.

1.8 V zostávajúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol, pretože v prípade zmlúv o úvere I., II., IV. a V. nedošlo k platnému zosplatneniu úverov pre nedodržanie zákonného postupu podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca úvery (I., II., IV. a V.) zosplatnil oznámeniami o mimoriadnom zosplatnení úverov (I., II., IV. a V.) zo dňa 18. decembra 2019 ku dňu 16. decembra 2019. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ uplatniť právo na mimoriadne zosplatnenie pohľadávky (§ 565 Občianskeho zákonníka) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z celého kontextu ustanovenia možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď veriteľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky. Pre úplnosť súd prvej inštancie dodal, že 15-dňová lehota však môže najskôr začať plynúť po dni, ktorý bol v splátkovom plnení dohodnutý ako deň splatnosti splátky. Ak by žalobca dodržal časové lehoty upravené v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, musel by vyhlásiť predčasnú splatnosť úverov pre nezaplatenie splátok splatných podľa splátkových kalendárov ku dňu 10. septembra 2019. Žalobca posielal výzvy na zaplatenie úveru, resp. splátok s upozornením na možnosť úver zosplatniť dňa 2. septembra 2019, teda v čase, keď dlžník ešte nebol v omeškaní so zaplatením splátok, pre ktoré veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úverov. Písomné výzvy žalobcu zasielané žalovanému boli realizované predčasne, nemohli tak naplniť zákonnú povinnosť veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca napriek výzve súdu prvej inštancie na doplnenie skutkových tvrdení zo dňa 12. januára 2023 nedoplnil žalobu v rozsahu, aby mu súd prvej inštancie mohol priznať aspoň časť uplatneného nároku v rozsahu nezaplatených splatných splátok úverov.

1.9 O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní, porovnaním žalobnej žiadosti a výroku rozhodnutia súdu vo veci s tým, že úspech žalobcu v časti priznanej sumy 684,21 eur predstavuje v percentuálnom vyjadrení 13,34 %, v časti zamietnutej žaloby neúspech vo výške 86,66 %. Vychádzajúc z pomeru úspechu (86,66 % mínus 13,34 % = 73,32 %) súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 73,32 %. O konkrétnej výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca (ďalej aj len ako „odvolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, pričom uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie napáda vo výroku II. a v závislom výroku III. a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1 Žalobca v odvolaní namietol správnosť záveru súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že úvery z titulu zmluvy o úvere I., II., IV. a V. neboli platne mimoriadne zosplatnené z dôvodu, že výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka boli žalovanému zasielané predčasne. K tomu žalobca uviedol, že v posudzovanom prípade bol žalovaný v omeškaní pri zmluvách o úvere I., II. IV. a V. so splátkami splatnými 10. júna 2019, 10. júla 2019, 10. augusta 2019 a následne žalobca dňa 2. septembra 2019 zaslal žalovanému výzvy na zaplatenie úveru (I., II., IV. a V.). K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úverov pristúpil až v decembri 2019, t. j. po lehote nie kratšej ako 15 dní. Z uvedeného dôvodu mal žalobca za to, že úvery platne mimoriadne zosplatnil.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril, i napriek tomu, že mu na to bol vytvorený procesný priestor.

4. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou, (§ 359, § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 „a contrario“ rozsudok okresného súdu vo výroku II. a III. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd na úvod konštatuje, že v rámci odvolacieho konania, resp. po podaní odvolania došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky z titulu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21. júna 2023, z dôvodu ktorého odvolací súd uznesením č. k. 14CoCsp/15/2023-243 zo dňa 18. septembra 2023, v súlade s ustanovením § 80 ods. 2 CSP pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu: F. G. G. H. C. (ďalej len „pôvodný veriteľ“), v stúpil do konania nový žalobca: A. B. C., C., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803 (ďalej len „žalobca“). (Pozri rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 61/2022 zo dňa 1. februára 2022).

8. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci samej na základe riadne vykonaného dokazovania (§ 191 CSP) v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke správne posúdil a svoje závery aj v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v dostatočnej miere odôvodnil. Po preskúmaní veci nezistil odvolací súd žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok. Odvolací súd uvádza, že odvolateľ v podanom odvolaní vo vzťahu k meritu veci neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (vo veci samej). Nežiadal ani doplniť dokazovanie za podmienok ustanovených v § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré by nemohli bez svojej viny byť prezentované v prvoinštančnom konaní. Z uvedeného dôvodu tak v súdnej veci neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 v spojení s § 366 CSP). Na základe vyššie uvedeného je odvolací súd názoru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (II.) a v závislom výroku (III.) o trovách konania ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozsudku sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje, pričom k relevantným námietkam odvolateľa v podanom odvolaní v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 CSP uvádza nasledovné.

9. Procesná obrana žalobcu v odvolaní bola založená na tvrdení, že pôvodný veriteľ dodržal postup v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď realizoval mimoriadne zosplatnenie nie v lehote kratšej ako 15 dní od doručenia výziev na zaplatenie úverov žalovanému. Žalobca namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie o neplatnom mimoriadnom zosplatnení úverov z titulu zmluvy o úvere I., II., IV. a V. Výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd priznal žalobcovi plnenie z titulu zmluvy o úvere III. nebol odvolaním dotknutý, a preto je predmetom odvolacieho prieskumu len nárok žalobcu z titulu zmluvy o úvere I. II. IV. a V., po zosplatnení.

10. K odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza, že podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých je pre platné zosplatnenie úveru potrebné kumulatívne dodržanie tam stanovených podmienok, a to: (i.) ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, (ii.) dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (ide o tzv. stratu výhody splátok), (iii.) uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a (iv.) upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní, (v.) uplatniť právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru do splatnosti najbližšej splátky úveru. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru.

11. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu je odvolací súd zhodného názoru ako súd prvej inštancie, že ak pôvodný veriteľ úvery z titulu zmluvy o úvere I., II., IV. a V. mimoriadne zosplatnil dňa 18. decembra 2019 (dňom doručenia oznámení o mimoriadnom zosplatnení úverov žalovanému), mohol tak pôvodný veriteľ urobiť len pre splátky splatné 10. septembra 2019 (s ktorými bol žalovaný v omeškaní dlhšie ako tri mesiace) a súčasne len do splatnosti najbližších splátok, t. j. splátky splatné dňa 10. januára 2020 (t. j. splátka, ktorá nasleduje po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou

splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu). Odvolací súd zdôrazňuje, že zosplatnenie úverov pre iné splátky, než splátky splatné dňa 10. septembra 2019, by bolo v rozpore so zákonom (§ 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Napríklad, ak by pôvodný veriteľ mienil zosplatniť úvery pre splátky splatné dňa 10. augusta 2019, tak by pôvodný veriteľ nestihol úvery mimoriadne zosplatniť do splatnosti najbližších splátok, ktorými sa rozumejú splátky splatné dňa 10. decembra 2019, keďže oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úverov boli žalovanému doručené až dňa 18. decembra 2019. V druhej situácii, ak by pôvodný veriteľ mienil zosplatniť úvery pre splátky splatné 10. októbra 2019, tak by nebolo splnené trojmesačné omeškanie dlžníka s týmito splátkami ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úverov (18. decembra 2019). Súd prvej inštancie, s ohľadom na vyššie uvedené závery, vychádzal v aspekte platnosti mimoriadneho zosplatnenia úverov I., II., IV. a V. zo správnej premisy o splátkach splatných dňa 10. septembra 2019 ako splátok, pre ktoré mohol pôvodný veriteľ pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úverov I., II., IV. a V. S poukazom na vyššie uvedené, tak pre záver o (ne)platnosti mimoriadneho zosplatnenia úverov bolo potrebné zodpovedať otázku, či pôvodný veriteľ spotrebiteľa pred mimoriadnym zosplatnením úverov riadne upozornil na uplatnenie tohto práva v zmysle § 53 ods. 9 veta posledná Občianskeho zákonníka.

12. V ustanovení § 53 ods. 9 veta posledná Občianskeho zákonníka je konštituovaná povinnosť veriteľa pred zosplatnením pohľadávky upozorniť spotrebiteľa (dlžníka) v lehote nie kratšej ako 15 dní na riziko mimoriadneho zosplatnenia pohľadávky. Inštitút mimoriadneho zosplatnenia predstavuje radikálny zásah do právneho postavenia dlžníka (spotrebiteľa), ktorého stavia do značne znevýhodnenej ekonomickej situácie, aj z dôvodu ktorého zákonodarca pristúpil k sprísneniu podmienok zosplatnenia pohľadávky v spotrebiteľských vzťahoch, to zák. č. 379/2008 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, a ktorý zaviedol ustanovenie § 53 ods. 8 (v súčasnosti § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Cieľom predmetnej právnej úpravy je, okrem požiadavky relevantnej doby omeškania dlžníka so splácaním splátky, pre ktorú by bol veriteľ oprávnený pohľadávku zosplatniť, aby bola zo strany veriteľa realizovaná notifikačná povinnosť smerom k dlžníkovi (spotrebiteľovi), z obsahu ktorej musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok uplatnenia daného režimu (§ 53 ods. 9), t. j. upozornenie dlžníka na omeškanie so splácaním právne individualizovaného a vyčísleného dlhu (súčet omeškaných splátok, pre ktoré môže veriteľ pohľadávku mimoriadne zosplatniť), s výzvou na jeho dodatočné zaplatenie, a jednak výslovné upozornenie dlžníka na vykonanie tohto práva – mimoriadneho zosplatnenia v prípade, ak dlžník napriek uvedenej výzve dlh neuhradí. Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že výzva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí vecne nadväzovať na omeškanie tých splátok, pre ktoré veriteľovi v dôsledku plynutia času, resp. omeškania dlžníka vzniká právo pohľadávku mimoriadne zosplatniť, a to pre naplnenie účelu notifikačnej povinnosti veriteľa, ktorý spočíva vo vytvorení časového priestoru, v ktorom sa kreuje pre dlžníka (spotrebiteľa) možnosť v minimálnej zákonnej lehote 15 dní uhradiť omeškané splátky a odvráti tým tak závažný právny následok, akým je mimoriadne zosplatnenie celého dlhu.

13. Súd prvej inštancie v nadväznosti na vyššie uvedené správne zistil, že pôvodný veriteľ, ak by mal úvery z titulu zmluvy o úvere I., II., IV. a V. platne zosplatniť, musel by pristúpiť k realizácii mimoriadneho zosplatnenia pre omeškanie dlžníka so splátkami splatnými dňa 10. septembra 2019. Súd prvej inštancie mal v tomto smere za preukázané, že výzvy na zaplatenie úveru I., II. IV. a V., ktoré by podľa obsahu zodpovedali výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, však boli vyhotovené dňa 2. septembra 2019 a žalovanému doručené dňa 9. septembra 2019, a teda ešte pred splatnosťou splátok splatných dňa 10. septembra 2019, ktoré oprávňovali pôvodného veriteľa úvery mimoriadne zosplatniť. Vychádzajúc z tejto preukázanej skutočnosti aj podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že ak pôvodný veriteľ úvery mimoriadne zosplatnil pre splátky splatné dňa 10. septembra 2019, pričom výzvy na zaplatenie úverov (§ 53 ods. 9) realizoval a doručoval žalovanému ešte pred splatnosťou týchto splátok, nemohlo dôjsť k naplneniu účelu ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z dôvodu ktorého sa považuje mimoriadne zosplatnenie úverov za neplatné (pozri bod 23. odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie) v aspekte ustanovenia § 525 ods. 2 v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že výzva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí pre dlžníka vytvárať možnosť odvrátenia následku mimoriadneho zosplatnenia dlhu, a to dodatočným uhradením omeškanej splátky, pre ktorú mieni veriteľ pristúpiť k mimoriadnemu zosplatneniu pohľadávky. Odvolací súd konštatuje, že v posudzovanej veci, keď pôvodný veriteľ úvery mimoriadne zosplatnil pre splátky splatné dňa 10. septembra 2019, výzvy na zaplatenie úveru I., II. IV. a V. nedokázali naplniť svoj zákonný obsah, nakoľko objektívne nemohli dlžníka podnietiť na zaplatenie „omeškaných“ splátok, s ktorými dlžník nebol a ani nemohol byť v omeškaní.

Vyhotovenie a doručenie predmetných výziev na zaplatenie úverov žalovanému, s ohľadom na vyššie uvedené, nevytvorilo v aspekte procesu mimoriadneho zosplatnenia pre spotrebiteľa (žalovaného) iný právny stav, než aký by tu bol, ak by pôvodný veriteľ neprodukoval žiadnu výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd tak s ohľadom na vyššie uvedené hodnotí odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

14. Odvolací súd konštatuje, že skutkové a právne závery, na základe ktorých súd prvej inštancie v merite veci rozhodol boli vecne správne, a preto, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a zvážením všetkých relevantných skutočností, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil ako vecne správny.

15. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 73,32 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanému v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti vyčíslenia o výške trov konania, podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie vychádzal z úspechu žalobcu v rozsahu 13,34 %, keď žalobe v časti vyhovel (v sume 684,21 eur) a z neúspechu žalobcu v rozsahu 86,66 %, keď súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 73,32 %. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd tak potvrdil i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania ako vecne správny.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vedenom v dôsledku odvolania žalobcu tento nebol úspešný ani čiastočne, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Procesný úspech v odvolacom konaní tak v celom rozsahu prináleží žalovanému, žalovaný sa však k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril, a preto mu v súvislosti s odvolacím konaním trovy preukázateľne nevznikli, preto odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalovanému, hoc procesne úspešnej strane sporu v odvolacom konaní nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním objektívne nevznikli (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28. februára 2018).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak
a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a/ dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolaateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolaateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).